

LKAS valdybos 2020 – 2022 m. ataskaita

I. Narių meistriškumo augimas

Žurnalo Kraštovaizdžio architektūra leidyba – koordinuoja Petras Grecevičius. 2020-2021 m. su LKAS valdyba parengta mokslo žurnalo koncepcija, suformuota redakcinė kolegija, įtraukiant užsienio kolegas. Sudarytas, sumaketuotas, išleistas ir išdalintas skaitytojams pirmasis numeris (150 egz.). Elektroniniu formatu žurnalas paskelbtas LKAS svetainėje 2022 m. sausio mėn. Baigiamas sudaryti antras žurnalo numeris. Recenzentų peržiūrėtos 6 mokslinės publikacijos, baigiamas kalbos redagavimas. Planuojama iki metų pabaigos atspausdinti antrąjį numerį 200 egz. tiražu. 2023 m. planuojama išleisti du žurnalo numerius. Numatoma tęsti platinimą LKAS nariams, valdžios ir partnerių atstovams, šalies bibliotekoms. Svarstoma apie prenumeratos galimybę.

Igyvendintų kraštovaizdžio architektūros projektų konkursas „Žalioji erdvė 2022“ su LRytas.lt – koordinuoja Gintaras Stauskis. Pirmą kartą bendradarbiaujant su medijų grupe Lietuvos Rytas surengtas kraštovaizdžio architektūros profesionalių kūrėjų įgyvendintų darbų konkursas. Projektų kūrėjai į virtualią platformą pateikė 18 darbų, kur juos aplankė daugiau kaip 3400 svetainės lankytojų. Tarptautinė žiuri aplankė 8 atrinktus projektus ir išrinko nugalėtoją – Klaipėdos Vaidilos aikštės (aut. Justina Muliulytė ir Tadas Jonauskis) projektą ir garbingo paminėjimo laimėtoją – Bokšto kiemo (aut. Linas Ūsas) projektą.

Pleneras Palangoje 2021. Vadovas Petras Grecevičius. Palangos miesto savivaldybės administracijos prašymu 2021 metų rudenį organizuotas pleneras Šventojiuje. Kūrybinio projekto objektu pasirinkta Šventosios upės vingių teritorija. Upės parko koncepcijas parengė trys kompleksinės kūrybinės grupės, kuriose dirbo 21 kūrėjas, iš jų 7 LKAS nariai. Projektai pristatyti Palangos bibliotekoje. Plenero metu organizuotas moksleivių piešinių konkursas. Gausus moksleivių būrys pateikė savo jaunatviškas Palangos kurorto kraštovaizdžio ateities vizijas.

Pleneras Vilkaviškyje 2022. Vadovas Alvydas Mituzas. Lietuvos kraštovaizdžio architektų sąjungos kraštovaizdžio architektūros kūrybos pleneras Vilkaviškis 2022 skirtas suburti LKAS narius kūrybinei diskusijai ir pasiūlymams Vilkaviškio miesto kraštovaizdžio tvarkymo tema, pasitelkiant skirtingų sričių menininkus ir vietos bendruomenę. Siekis - ugdyti LKAS narių kūrybinius gebėjimus ir motyvuoti savivaldybę tvariai ir meniškai tvarkyti miesto kraštovaizdį įvyko 2022 m. birželio 13-18. d.

Vadovaujantis Vilkaviškio rajono savivaldybės strateginio plano, Vilkaviškio rajono savivaldybės bendrojo plano, Vilkaviškio miesto bendrojo plano, rajono savivaldybės saugomų teritorijų plėtros ir tvarkymo planų sprendinių analize, dirbant pagal savivaldybės specialybės specialistų suformuotas užduotis parengti pasiūlymai ir rekomendacijos miesto sodo, Širvintos paupio tako, miesto centrinės dalies ir gyvenamų kvartalų, Paežerių dvaro ir gretimų teritorijų tvarkymui. Plenero metu įvyko vaikų dailės konkursas "Kokią įsivaizduoju Vilkaviškio ateitį" ir parengta ekspozicija autobusų stoties hole. Įvyko vieša paskaita turizmo informacijos centre „Miestų ir kaimo gyvenviečių tvarkymo patirtis: nuo

Juknaičių iki Vilkaviškio“ (lektorius Alvydas Mituzas, LKAS). Įvyko plenero dalyvių darbų paroda Paežerių dvare ir pasiūlymų pristatymas bei aptarimas su Vilkaviškio rajono savivaldybės vadovais, specialistais, visuomenės atstovais. Plenere dirbo ir kūrė 10 dalyvių, iš jų 5 LKAS nariai.

Tradicinis Lietuvos kraštovaizdžio architektų sąjungos renginys „Kraštovaizdžio erdvės – Sūduva 2021“ Vilkaviškio r. savivaldybėje. Vadovas Alvydas Mituzas. Marijampolės miesto centre susitikome su Marijampolės savivaldybės Architektūros skyriaus vyriausiuoju architektu Arvydu Bekeriu. Lankėme Marijampolės miesto centrinės dalies objektus - centrinę aikštę ir gretimas teritorijas, poezijos parką. Vilkaviškyje susitikome su Vilkaviškio rajono savivaldybės atstovais, lankėme miesto kraštovaizdžio objektus - miesto sodą, Paupio taką, autobusų stotį; lankymui vadovavo rajono savivaldybės administracijos architektūros skyriaus vedėja Vita Valaitienė ir architektūros skyriaus vyriausia specialistė kraštovaizdžio architektė Jolanta Juchnevičienė. Susipažinome su Vilkaviškio rajono savivaldybės gamtos ir kultūros vertybėmis: lankėme Bartninkus - Jono Basanavičiaus tėviškės Ažuolyną, Pajevonių miestelį, Vištyčio regioninį parką. Patirtus įspūdžius aptarėme Vištyčio regioninio parko informaciniame centre. Paežerių dvaro sodybos rūmuose aptarėme aplankytus objektus su Vilkaviškio rajono savivaldybės vadovais, specialistais, visuomenės atstovais. Aptarta Suvalkijos nacionalinio parko kūrimo perspektyva. Numatytos tolesnio bendradarbiavimo kryptys.

Tradicinis Lietuvos kraštovaizdžio architektų sąjungos narių veiklą populiarinantis ir ryšius su savivaldybėmis bei valstybiniais parkais stiprinantis renginys „Kraštovaizdžio erdvės – Joniškis - 2021“, vyks 2022 m. rugsėjo 30 d. Joniškio r. savivaldybėje. Rugsėjo 30 d. 11.00 val. miesto ir rajono kraštovaizdžio objektų lankymas. 15.00 val. susitikimas su rajono savivaldybės vadovais ir specialistais, visuomeninių organizacijų atstovais. Lankytų objektų aptarimas. 17.00 val. - išvykimas į Žagarę aplankant Skaistgirio gyvenvietę. Vakarinis Žagarės etnokultūrinio komplekso lankymas. Veda Alvydas Mituzas, Jurga Silvija Večerskytė.

Kraštovaizdžio architektūros forumas 2022. Po ilgesnės pertraukos 2022 m. spalio 1 d. organizuojamas Kraštovaizdžio architektūros forumas. Numatytas Žagarės rūmų ir parko lankymas. Veda Jurga Silvija Večerskytė Šimeliūnė. Kraštovaizdžio architektūros forumas “Nuo studijų iki profesijos”. Numatyta apžvelgti kraštovaizdžio architektūros studijų, profesinės kvalifikacijos pripažinimo, kraštovaizdžio projektų kokybės, teisėkūros klausimus. Veda prof. dr. Jonas Jakaitis. Programa skelbiama LKAS svetainėje.

Dalyvavimas teisėkūros procesuose. 2021 m. LKAS pateikė pasiūlymus VSTT dėl vėjo jėgainių, įrengiamų saugomose teritorijose, vizualinio poveikio vertinimo (Jonas Jakaitis, Jonas Abromas, Petras Grecevičius, Gintaras Stauskis). **2022 m.** LKAS pateikė siūlymus Aplinkos ministerijai dėl Želdynų ploto normų teisės akto formuluočių. Iškilus šio akto trūkumams keletas LKAS narių įsijungė į AM darbo grupės, rengiančios šio teisės akto pakeitimus, darbą (Jūratė Paragytė, Ramunė Baniulienė, Gintaras Stauskis). **2022 m.** LKAS pateikė siūlymus Aplinkos ministerijai dėl rengiamo Statybos kodekso koncepcijos (Jonas Jakaitis). **2022 m.** rugpjūtį įvyko susitikimas su Aplinkos ministerijos vadovybe dėl

Kraštovaizdžio architekto profesinės kvalifikacijos pripažinimo tvarkos, esminių nuostatų ir teisinio reguliavimo galimybių (Gintaras Stauskis).

II. Kvalifikacijos kėlimas

2020 m. gruodžio 18 d. įvyko pirmoji po kelerių metų pertraukos atnaujintų nuolatinio profesinio augimo mokymų sesija „Žalioji kursas kraštovaizdžio architektūroje“, organizuota su Baltijos jūros regiono asociacijomis iš FI, EE, LV ir PL. Pristatyti penki pranešimai anglų kalba.

2021 m. įvyko trys mokymų sesijos anglų kalba: 2021 gegužės 28 d. „kraštovaizdžio architektūra ir tvari aplinka“. 2021 rugsėjo 17 d. „Tvarioji vandentvarka ir jos įgyvendinimas“. 2021 gruodžio 10 d. „Vietiniai želdiniai kraštovaizdžio projektuose“. Šiomis temomis buvo surengti adaptuoti ir trys Lietuvos aktualijoms pritaikyti mokymai: 2021 liepos 15 d. „Kraštovaizdžio architektūra ir tvarios aplinkos kūrimas“; 2021 rugpjūčio 26 „Tvarioji vandentvarka kraštovaizdžio architektūroje“; 2021 gruodžio 17 d. „Šiuolaikinės kraštovaizdžio architektūros kryptys“.

2022 m. gegužės 20 d. vyko mokymai anglų kalba tema „Miesto atviroji erdvė demokratijos raidai“ su Baltijos jūros regiono asociacijomis iš FI, EE, LV ir PL. Pristatyti 7 pranešimai. Lietuvių kalba mokymai „Kraštovaizdžio architektūros projektų kokybės vertinimas“ įvyko balandžio 22 d. Pristatyta LKAS narių sukurta projektų kokybės vertinimo sistema. Gruodžio mėn. suplanuoti mokymai lietuvių kalba ir anglų kalba, tikslinamos temos ir renkami pranešėjai.

LKAS narių dalyvavimas parodoje GaLaBau (Niurnbergas, Vokietija). Informacija su kvietimu pateikta visiems nariams. Vokietijos mieste Niurnberge kas du metus vykstančioje GaLaBau 2022 kraštovaizdžio industrijos (kraštovaizdis, žalioji dizainas, sodininkystė) parodoje, kuri yra vienas svarbiausių ir didžiausių tokio tipo renginių Europoje, dalyvavo trys LKAS narės Jurga Večerskytė, Jurgita Stonkutė ir Danguolė Liagienė. Šis renginys buvo puiki galimybė kelti profesines kompetencijas. LKAS valdyba priėmė sprendimą dalinai paremti šių sąjungos narių išvyką į šį renginį, apmokant bilietą į parodą ir skrydžio bilietus. Parodos GaLaBau 2022, kuri yra pristatoma kaip svarbus kraštovaizdžio tvarkymo industrijos renginys, platus temų rinkinys atskleidžia kraštovaizdžio kaip sistemos kompleksumą šiuolaikiniame statybų sektoriuje. GaLaBau 2022 paroda vyko Niurnbergo kongresų rūmuose, kuriuose pagal skirtingas temas buvo pristatoma visi kraštovaizdžio komponentai: miesto dizainas (lauko baldai, furnitūra ir kt.), vaikų žaidimų ir sporto aikštelės; medžiagos ir komponentai, augalai, aplinkos apsauga, privatus sodas, organizacijos dalyvaujančios miesto dizaino kūrime, išmaniosios technologijos; statybinė technika ir įranga, transportas, statybvietės, sandėliai; kraštovaizdžio priežiūros technika ir įranga. Apsilankymas šiame renginyje buvo labai svarbus jo dalyvių LKAS narių kompetencijų kėlimui, jis suteikė galimybę susipažinti su naujausiomis technologijomis ir tendencijomis, kurias tiesiogiai taikant ir naudojant praktikoje yra kuriama kraštovaizdžio techninė ir estetinė kokybė. Parodoje pristatyti naujausi darnaus kraštovaizdžio technologiniai sprendiniai, kurie padeda spręsti ekologinės situacijos problemas ir iššūkius, tokias kaip sausros ir potvyniai.

III. Pasiekimų viešinimas ir patirties sklaida

Konkurso „Žalioji erdvė“ nugalėtojų apdovanojimo ceremonija konferencijoje „Garden Style“ Litexpo rūmuose Vilniuje. Prieš apdovanojimą buvo pristatytas pranešimas „Kaip dirba Lietuvos kraštovaizdžio architektai“ (Gintaras Stauskis). Renginyje dalyvavo apie 500 žiūrovų. LKAS nariams buvo pasiūlyta apmokėti dalyvio bilietą.

LKAS narių darbų paroda Torunėje, Lenkija. Išvykos į Lenkiją 2022 m. liepos mėn. metu Torunėje esančiame Lietuvos konsulato pastate surengta penkių LKAS narių darbų, pateiktų IFLA Europe katalogui, paroda. Nuo rugsėjo mėn. darbai perkelti eksponuoti į Torunės miesto savivaldybę.

Moksleivių piešinių parodos. Šventosios plenero metu 2021 m. ir Vilkaviškio plenero metu 2022 m. buvo organizuotos savivaldybių moksleivių piešinių parodos tema „Mano miesto ateitis“. Parodose dalyvavo 35 Palangos savivaldybės mokyklų ir 28 Vilkaviškio mokyklų moksleiviai. Mokytojų ir plenero dalyvių komisija išrinko ir apdovanojo nugalėtojus, kuriems buvo įteikti LKAS diplomai ir žurnalo Kraštovaizdžio architektūra egzemplioriai.

Svetainė. 2020 – 2022 m. laikotarpiu svetainėje buvo talpinami straipsniai aktualiomis LKAS gyvenimo temomis. Iš šių straipsnių sudaryti du LKAS metraščio tomai, kuriuose iš viso yra 41 skirtingos apimties ir tematikos straipsnis, skelbtas LKAS svetainėje 2021 m. **2022 m. rugpjūčio - rugsėjo mėn.** dėl nuolat kylančių grėsmių svetainė atnaujinta, įdiegtos naujos apsaugos. Suprogramuota narių skiltis, kurioje jau talpinami LKAS nariams skirti dokumentai. Padarytos penkios pastovių temų rubrikos. Numatyta naujienų prenumerata. Narių skiltyje vyksta narių paskyrų kūrimas.

IV. Bendradarbiavimas ir tarptautiniai ryšiai

Sudarytos bendradarbiavimo sutartys su svarbiomis šalies valdžios institucijomis: Kultūros paveldo departamentu, Lietuvos savivaldybių asociacija, parengtos pasirašymui sutartys su Kuršių Nerijos nacionaliniu parku, Neringos savivaldybe. Vystomas bendradarbiavimas su UAB Betono mozaika ir UAB Fixman gaminių kokybės tobulinimo ir paramos sąjungai tikslu. Įvyko derybos su kelių Lietuvos medelynų savininkais dėl bendradarbiavimo ir paramos suteikimo 2023 m. Partnerių ir šalies savivaldybių atstovai aktyviai dalyvavo sąjungos organizuotuose mokymuose ir kituose renginiuose.

Bendradarbiaujant su savivaldybėmis parengtos ekspertų išvados apie kraštovaizdžiui svarbius projektus: Vilniaus rajono sav. Pagirių gyv. transporto projektas (2020 m.). Kauno rajono sav. dėl naujo smėlio – žvyro karjero įrengimo Batniavos sen. (2021 m.) Palangos m. sav. dėl vėjo jėginių Baltijos jūroje (2021 m.). Įgyvendinant naujosios LKAS Valdybos, išrinktos 2020 spalio mėn., programines nuostatas bei vadovaujanti Ekspertų tarybos reglamentu, ET veikla buvo siejama su kraštovaizdžio architektūros politikos formavimu, moksliniu-ekspertiniu bei praktiniu darbu, taip pat teisėkūros veikla dalyvaujant valstybės institucijų darbo grupėse (rengiant pasiūlymus Statybos kodekso, Želdynų normavimo, Vėjo jėginių įrengimo teisinio reguliavimo srityse), partnerinių ryšių su Lietuvos bei

užsienio subjektais plėtote, komentuojant žiniasklaidoje kasdieninio gyvenimo atvejus, taip pat su šviečiamuoju darbu tiek LKAS, tiek platesniame visuomenės kontekste.

LKAS narių išvyka į Lenkiją 2022 m. liepos 10-13 d. Dalyvauti kelionėje kviesti visi LKAS nariai. Kelionės metu buvo užmegzti profesiniai ryšiai su Torunės, Ščecino ir Gdansko kraštovaizdžio tvarkymo specialistais. Aplankyti naujaisi šių miestų kraštovaizdžio objektai. Įvyko susitikimai su vietos savivaldybių specialistais, planuojančiais ir prižiūrinčiais kraštovaizdžio klausimus. Torunėje esančiame Lietuvos konsulato pastate surengta penkių LKAS narių darbų, pateiktų IFLA Europe katalogui, paroda. Išvykoje dalyvavo 4 LKAS nariai.

IFLA Europe – 2021 m. karantino metu generalinėje asamblėjoje pirmininkas Gintaras Stauskis dalyvavo per nuotolį. Dalyvauta IFLA Europe diskusijose svarbiais kraštovaizdžio architekto profesinės veiklos ir studijų klausimais. Parengti pristatymai apie kraštovaizdžio architektūros raidą ir svarbiausius mokslo, profesinius ir meninius įvykius Lietuvoje.

Pirmą kartą LKAS narių Lietuvos kraštovaizdžio architektų darbai įtraukti į IFLA Europe 2022 metų Europos šalių kraštovaizdžio architektų geriausių darbų katalogą ir keliaujančią parodą. Į LKAS kvietimą atsiliepė ir savo projektus pateikė penki autoriai LKAS nariai. Tarptautinė žiuri (nariai iš PL, LV ir EE) atrinko 3 LKAS narių parengtų ir pastaraisiais metais įgyvendintus projektus, kurie buvo pateikti IFLA Europe. Katalogas jau parengtas spaudai, artimiausiu metu bus paskelbtas viešai.

Bendroji kvalifikacijos platforma kraštovaizdžio architektūroje. Gintaras Stauskis su tarptautinių akademinų ir profesinių partnerių grupe vykdomame tarptautiniame projekte InnoLAND parengė kraštovaizdžio architektų bendrosios kvalifikacijos platformos projektą, ją pristatė ES šalių asociacijų atstovams. Numatyti esminiai reikalavimai kraštovaizdžio architekto profesinės kvalifikacijos pripažinimui. LKAS auditorijai ši platforma pristatoma Kraštovaizdžio architektūros forume Žagarėje 2022 spalio 1 d.

Bendradarbiavimas su Baltijos jūros regiono šalių KA asociacijomis plėtojamas su nauja energija ir konkrečiu turiniu nuo 2020 m. rudens. Drauge su Lenkijos, Latvijos, Estijos ir Suomijos kraštovaizdžio architektų asociacijų nariais 2020, 2021 ir 2022 m. buvo rengiami kvalifikacijos mokymai, derinama pozicija IFLA Europe sprendimų klausimais, keičiamasi informacija apie rengiamus teisės aktus, talkinama konkursų žiuri darbe.

V. Sąjungos struktūrinis stiprinimas

Narių skaičiaus augimas. 2020 – 2021 m. laikotarpiu prioritetas skirtas esamų narių įtraukimui į planuojamas ir vykdomas veiklas, asocijuotų narių, dirbančių profesinį darbą, perėjimui į tikruosius narius. 2020 – 2022 m. priimta 10 naujų tikrųjų narių, iš jų 4 tapo tikraisiais nariai iš asocijuotų narių. Priimti trys nariai studentai. Iš sąjungos išstojo 7 tikrieji ir 7 asocijuoti LKAS nariai, nemokėję nario

mokesčio. Du nariai mirė. Šiuo metu sąjungoje yra 66 tikrieji nariai, 52 asocijuoti nariai ir trys nariai studentai.

Biudžetas ir nario mokestis: sąjungos veikloms plėtoti planuojamas biudžetas iš nuosavų lėšų ir LTKT projekto, kuris 2021 m. buvo 30000 Eur, 2022 m. – 28000 Eur. Veiklų finansavimas pagal numatytų veiklų planą tvirtinimas LKAS valdyboje. Biudžetą papildė dviejų rėmėjų – UAB Betono mozaika ir UAB Fixman paramos lėšos (2000 Eur). 2021 – 2022 m. asmeniškai bendravome su visais LKAS nariais, klausdami nuomonės apie sąjungos veiklą, dalyvavimą renginiuose, primindami ir pareigą mokėti sąjungos nario mokesť. Bendraudami su nariais gyvai, telefonu ir laiškais išgirdome jų lūkesčius, pagal tai buvo tikslinamos vykdomos veiklos, vidaus ir išorės komunikacija. 2021 m. nario mokesčio surinkta 925 Eur, 2022 m. 4143 Eur. 2020 m. balanse nurodyta 0 Eur, 2019 m. – 487 Eur. Pagal apskaitos duomenis liko nesumokėta 6553 Eur nario mokesčio. Sueigos sprendimu nuo 2023 m. nario mokestis nustatytas 30 Eur, planuojama į sąjungos biudžetą surinkti 3540 Eur. Vykdoma aktyvi paramos paieška. Apskaita vykdoma pagal apskaitos standartą.

2021 m. buvo parengta Lietuvos kraštovaizdžio sąjungos nario anketa ir išsiųsta visiems LKAS nariams (Vaiva Deveikienė). Gauta 18 užpildytų anketų. 2021 m. atlikta visų LKAS narių duomenų analizė, parengta ataskaita. Ataskaitoje buvo pateikta ilgalaikių darbų programa, dalis jų įvykdyta, dalis vykdoma. 2021-2022 metais buvo parengti nekrologai mirusiems sąjungos nariams pagerbti ir sveikinimo bei kūrybos apžvalgos straipsniai apie narius, švenčiančius reikšmingus jubiliejus.

2022 m. rugsėjo mėn., atnaujinus svetainės struktūrą ir įrengus papildomas apsaugos priemones, nariams pasiūlyta sukurti asmenines paskyras, šiuo metu aktyviai vyksta narių registracija naujai sukurtoje svetainės narių skiltyje, kur talpinami tik LKAS nariams skirti sąjungos veiklos dokumentai: veiklos planai, finansų ir veiklos ataskaitos, balansai ir kiti.

LKAS valdyba
2022 rugsėjis